

URSZULA GRYGIER

ŻYDZI w POLSCE

Materiały do bibliografii za III kwartał 2008 r.

Materiały zebrane na podstawie „Przewodnika Bibliograficznego”, „Bibliografii Zawartości Czasopism”, polskich czasopism żydowskich i wybranych wycinków prasowych o tematyce żydowskiej, kompletowanych przez „Glob”.

SPIS TREŚCI

- 1. Zagadnienia ogólne**
- 2. Historia**
 - 2.1. Zagadnienia ogólne
 - 2.2. Do roku 1918
 - 2.3. Okres międzywojenny
 - 2.4. II wojna światowa
 - 2.4.1 Getto Warszawskie
 - 2.4.2 Wokół zbrodni w Jedwabnem
 - 2.4.3 Wspomnienia
 - 2.4.4 „Sprawiedliwi wśród narodów świata”
 - 2.4.5. Pomoc i ratunek
 - 2.5. Po roku 1945
 - 2.6. Rok 1968
 - 2.7. Współczesność
 - 2.7.1. Społeczność żydowska we współczesnej Polsce
 - 2.7.2. Wokół Oświęcimia
 - 2.7.3. Mienie żydowskie, odszkodowania
- 3. Stosunki polsko-żydowskie**
 - 3.1. Problemy antysemityzmu
- 4. Literatura i język**
 - 4.1. Recenzje
- 5. Kultura i sztuka**
 - 5.1. Festiwal Kultury Żydowskiej
 - 5.2. Sztuki plastyczne
 - 5.3. Muzyka
 - 5.4. Teatr
 - 5.5. Film
- 6. Biografie**
- 7. Religia**
 - 7.1. Pielgrzymki chasydów do Polski
 - 7.2. Dialog chrześcijańsko-żydowski
 - 7.3. Święta i obyczaje żydowskie
- 8. Cmentarze, synagogi**
 - 8.1. Inne zabytki kultury materialnej
- 9. Medycyna**
- 10. Pomoc społeczna**
- 11. Oświata**
- 12. Sport**

1. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. ANACIK, Agata: Mity etnogeniczne Żydów i Cyganów - korzenie funkcjonujących do dziś stereotypów // Przegląd Polonijny. - 200, z. 3, s. 65-76
Stereotypy dotyczące Żydów.
2. CUKRAS-STELĄGOWSKA, Joanna: Żydzi – tożsamość wobec zmiany // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 268-281
3. CZARNECKI, Radosław S.: Fala fundamentalizmu // Dziś-przegląd społeczny. – 2007, nr 7
M.in. fanatyzm w judaizmie.
4. FORECKI, Piotr: Biedni Polacy w mrokach nie-pamięci // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 38-55
Dyskusje nad drażliwymi dla Polaków tematami obojętności wobec zagłady Żydów, nagonek antysemitycznych, wywołane publikacjami m.in. Jana Błońskiego, Jana Tomasza Grossa.
5. GABLANOSKI, Maciej: Ucieczka historyków od historii // Gazeta Wyborcza. - 2007, nr 170
Kongres Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski z udziałem historyków polskich, na którym m.in. rozważano zagadnienie polityki historycznej, różnych wersji pamięci historycznej i wpływie dziedzictwa kulturowego na nią.
6. HABER, Lili: Spotkania z rodzinnym miastem : mój Kraków // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 10-11
7. HOLOKAUST a teodycea / pod red. Jerzego Diatłowieckiego, Karoliny Rąb i Iwony Sobieraj. – Kraków : Domini, 2008. – 405 s.
Holokaust z perspektywy filozofii, teologii, próba wytłumaczenia, pogodzenia istnienia zła z istnieniem miłosiernego Boga.
8. KSIĘGI pamięci gmin żydowskich : bibliografia = Jewish memorial books : a bibliography / wstęp i oprac. Adam Kopciowski. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2008. – 141 s.
9. LIS-KUJAWSKI, Andrzej: Psychiatria i koniec Holocaustu // Nowiny Psychologiczne. - 2007, nr 2, s. 29-36

10. LOEW, Ryszard; O żydowskich antykwariuszach księgarskich w Krakowie // Midrasz. – 2008, nr 9(137), m s. 16-21
11. PELC, Marek: Cud purymowy : Wrocław // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17(431-433), s. 32-33
Problem ujawniania własnej tożsamości.
12. PIENIĄDZE nie lubią rozgłosu... / oprac. Maria Antosik-Piela / Midrasz. – 2008, nr 9(137), s. 10-15
Działalność żydowskich przemysłowców na podstawie prasy żydowskiej okresu międzywojennego.
12. PIESZCZACHOWICZ, Jan: O nienawiści – bez nienawiści. – Rec.: Przeciw nienawiści i pogardzie / Henryk Markiewicz.- Kraków, 2006 // Kraków. – 2007, nr 6/7
17. PRZYWRACANIE pamięci : rewitalizacja zabytkowych dzielnic żydowskich w miastach Europy Środkowej / red. naukowa Monika Murzyn-Kupisz, Jacek Purchla. – Kraków : Międzynarodowe Centrum Kultury, 2008. – 413 s.
Materiały z konferencji międzynarodowej, Kraków 25-26 czerwca 2007 roku.
18. RÓŻNI razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa : Wydaw. Uniwersytetu Warszawskiego, 2008. – 293 s.
19. SZPUNAR, Olga: Fotografie ocalałe z Zagłady / Bartłomiej Kuraś // Gazeta Wyborcza-Kraków. - 2007, nr 144, s. 8-9
Album zdjęć nowosądeckich i tarnowskich Żydów.
20. WIERZBIENIEC, Wacław: Mity etnogeniczne Żydów i Cyganów - korzenie funkcjonujących do dziś stereotypów // Przegląd Polonijny. - 2007, z. 3, s. 65-76

2. HISTORIA

2.1. ZAGADNIENIA OGÓLNE

17. AKSAMIT, Bożena: Wśród sopockiej zieleni // Gazeta Wyborcza-Trójmiasto. Dodatek.- 2007, nr 147, s. 20-23
Historia Żydów sopockich, cmentarz żydowski.
18. CZUBASZEK, Krzysztof: Żydzi Łukowa i okolic. – Warszawa : Danmar, 2008. – 402 s.

19. JUTKIEWICZ-KUBIAK, Katarzyna: Żydowscy „biznesmeni” // *Midrasz*. – 2008, nr 9(137), s. 6-9
Żydowscy przedsiębiorcy XIX i początku XX wieku.
20. KLUGMAN, Aleksander: Nie tylko pamięć : Żydzi Łodzi w oczach historyków // *Kronika miasta Łodzi*. – 2008, nr 3, s. 209-217
21. MACIĄGOWSKI, Marek: Przewodnik po żydowskich Kielcach : śladami cieni. – Kraków ; Budapeszt : Austeria, 2008. – 144 s.
Historia żydowskiej społeczności w Kielcach.
22. PAKUŁA, Zbigniew: Klisze pamięci // *Miasteczko Poznań*. – 2008, nr 1(5), s. 4-7
Dzieje poznańskich rodzin żydowskich.
23. PEŁESZUK, Agata: Leon, ostatni Żyd z Gniezna // *Miasteczko Poznań*. – 2008, nr 1(5), s. 118-120
Dzieje Żydów w Gnieźnie.
24. PERETZ, Adolf: *Finansjera warszawska (1870-1925) : (z osobistych wspomnień)*. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza „Mówią Wieki”, 2008. – 250 s.
25. SABOR, Agnieszka: *Schtetl : Auf den Spuren der jüdischen Städtchen : Działoszyce – Pińczów – Chmielnik – Szydłów – Chęciny : Reiseführer*. – Kraków ; Budapeszt : Austeria, 2008. – 169 s.
26. *TU byliśmy : ostatnie ślady zaginionej kultury / fot. Tadeusza Rolkego ; esej Simona Schamy ; przeł. Beata Rymaniak*. – Berlin ; Warszawa : fotoTapeta, 2008. – 189 s.
Ślady historii i kultury chasydzkich Żydów na wschodnich rubieżach Polski.
27. WALERJAŃSKI, Dariusz: *Żydzi bytomscy – nieopowiedziana historia // Architektura intymna, architektura porzucona.- Bytom, 2007. – S. 69-90*
Dzieje Żydów bytomskich.
28. ZAMOJSKI, R.H.: *Polacy i Żydzi : osiem wieków wspólnej historii*. – Warszawa : La Luna, [2008]. – 320 s.
29. ZUBKOWICZ, Rafał: *Dwa wieki razem – podsumowanie stanu badań na temat społeczności żydowskiej Sarnak // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul*. – Warszawa, 2008, s. 173-188
30. *ŻYDZI szczekocińscy : osoby, miejsca, pamięć / pod red. Michała Galasa i Mirosława Skrzypczyka*. – Kraków ; Budapeszt : Austeria, 2008. – 268 s.

2.2. DO ROKU 1918

31. CIEŚLA, Maria: Taryfy pogłównego żydowskiego z 1764 r. jako źródło do historii społecznej Żydów w Wielkim Księstwie Litewskim // *Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul.* – Warszawa, 2008, s. 37-46
32. DOMBROWSKI, Samuel: Niezwykła historia pięknej polskiej Żydówki i żydowskiego Mesjasza w XVII wieku // *Bunt młodych duchem.* – 2008, nr 4(44), s. 19-20
Sabbataj Cwi i Sara.
33. KAZUSEK, Szymon: Żydzi w handlu Krakowa w połowie XVII wieku. – Kraków, 2005. – Rec.: CIEŚLA Maria // *Kwartalnik Historyczny.* – 2008, nr 3, s. 176-179
34. KERYK, Myroslava: Pozycja społeczna artystów żydowskich w województwie ruskim w XVIII w // *Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul.* – Warszawa, 2008, s. 19-36
35. SROKA, Łukasz Tomasz: Galicyjscy Żydzi na drodze do równouprawnienia – Rec.: Galicyjscy Żydzi na drodze do równouprawnienia 1848-1914 : aspekt prawny procesu emancypacji Żydów w Galicji / Małgorzata Śliż. – Kraków, 2006 // *Studia Historyczne.* – 2007, z. 3/4 , s. 363-365
36. SROKA, Łukasz Tomasz: Żydzi w Krakowie : studium o elicie miasta 1850-1918. – Kraków : Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2008. – 239 s. – (Prace Monograficzne / Akademia Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ; nr 489)
37. SZULC, Michał: Warunki rytualnego uboju zwierząt w napoleońskim Wolnym Mieście Gdańsku (1807-1814) : porozumienie gdańskich gmin żydowskich w sprawie regulacji wybranego elementu życia codziennego // *Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul.* – Warszawa, 2008, s. 47-63
38. WODZIŃSKI, Marcin: Władze Królestwa Polskiego wobec chasydyzmu : z dziejów stosunków politycznych. – Wrocław : Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2008.- 283 s. – (Złota Seria Uniwersytetu Wrocławskiego ; 2)

2.3. OKRES MIĘDZYWOJENNY

39. BOCHENEK, Joanna: Stosunek Kościoła katolickiego do mniejszości żydowskiej na łamach „Ateneum Kapłańskiego” w latach 1933-1939 // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 85-98
40. HARASZKIEWICZ-NIEWCZAS, Małgorzata: Życie codzienne Żydów w Sieradzu w II Rzeczypospolitej w oczach mieszkańców miasta // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 112-125
41. KIEŁBASIEWICZ, Sylwester: Obraz Żyda w społeczno-gospodarczych dziejach Polski w międzywojennej historiografii polskiej // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 126-139
42. KOWALSKI, Ireneusz: Chrześcijańsko-żydowskie związki małżeńskie w Poznaniu w latach międzywojennych // Poznańskie Zeszyty Humanistyczne. – 2007, T. 8, s. 17-34
43. KOWALSKI, Ireneusz: Żydowsko-chrześcijańskie mieszane związki małżeńskie w Poznaniu w latach 1919-1939 // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 21-29
44. MARKIEWICZ, Henryk: Prawi ludzie w nieprawych czasach // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 187, s. 23,24
O przeciwnikach szerzącego się antysemityzmu występujących w obronie Żydów.
45. SKOTNICKI, Aleksander B.: Wizerunek społeczności żydowskiej przed wojną : wybrane fakty // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 14-17
Spółeczność żydowska Krakowa.
46. TOKARSKA-BAKIR, Joanna: Dialog z okrutnym partnerem : świat w zwierciadle dziennika prowincjonalnego lekarza: „Zamojszczyzna 1918-1958” Zygmunta Klukowskiego // Tygodnik Powszechny. – 2007, nr 27
M.in. zagłada zamojskich Żydów.
47. ŻAK, Janusz: Ważna książka. – Rec.: Ludność żydowska w województwie poznańskim w latach 1919-1938 / Anna Skupień. – Poznań, 2007 // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 125-127

2.4. II WOJNA ŚWIATOWA

48. BAŃKOWSKA, Aleksandra: Żydowskie obozy rodzinne w dystrykcie galicyjskim 1942-1944 // *Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 225-245*
49. CHEREZIŃSKA, Elżbieta: *Byłam sekretarką Rumkowskiego : dziennik Etki Daum. – Poznań : Zysk i S-ka, 2008.- 394 s.*
Wspomnienia spisane przez sekretarkę Chaima Rumkowskiego, Przełożonego Starszeństwa Żydów w getcie łódzkim.
50. GULCZYŃSKI, Janusz: *Obóz pracy dla Żydów w konińskim Czarkowie (1942-1943) // Kronika Wielkopolski. - 2007, nr 4, s. 31-42*
51. HASKA, Agnieszka: *wokół sprawy Hotelu Polskiego – Leon „Lolek” Skosowski // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 191-198*
52. JÓZEF CZUK, Grzegorz: *Albumowa monografia lubelskiego getta // Gazeta Wyborcza-Lublin. – 2007, nr 148, s. 5*
Publikacja „Zagłada lubelskiego getta” Tadeusza Radzika, 2007.
53. KŁĄTWA Plazy – c.d. // *Nowy Tydzień w Lublinie. - 2007, nr 28*
Historia obozu przy ulicy Lipowej w Lublinie
54. KUBICA-DANIELAK, Marta: *Życie religijne w Krakowie : czas okupacji hitlerowskiej // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 18-19*
55. KUREK, Ewa: *Poza granicą solidarności : stosunki polsko-żydowskie 1939-1945. – Kielce : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Umiejętności, 2006. – 284 s.*
56. PUŁAWSKI, Adam: *Nie ujawniać czynnikom nieoficjalnym : depesza AK o Zagładzie // Więź. – 2007, nr 7, s. 69-80*
57. PUŻŃIAK, Zygmunt: *Tajemnica Winiarczykowej Góry : 65. rocznica zagłady józefowskich Żydów// Tygodnik Zamojski.- 2007, nr 29*
Masowa egzekucja Żydów w Józefowie na Lubelszczyźnie dokonana przez 101. Batalion Policji z Hamburga 13 lipca 1942 roku.
58. SCHNEPF-KOŁACZ, Zuzanna: *Językowe mury getta : język propagandy antysemitycznej w „Nowym Kurierze Warszawskim” w październiku 1939 – kwietniu 1940 r. // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 210-224*

59. SZCZEKACZ, Lejb: Legion żydowski w Armii Andersa : marzenia i rzeczywistość.-
Warszawa : Stowarzyszenie Polska Izrael, 2007. – 71 s.
60. ULJASZ, Adrian: Archiwum Wołoszynów : propaganda antyżydowska w Polsce w latach 1937 – 1939 w świetle druków ulotnych z unikatowej kolekcji Mariana Stefana Wołoszyna // Midrasz. – 2008, nr 7-8(135-136), s 36 – 43
Kolekcja znajduje się w zbiorach Biblioteki Głównej UMCS w Lublinie.

2.4.1. GETTO WARSZAWSKIE

61. FURŁA-BUCZEK, Joanna: Niemieckojęzyczne obwieszczenia, odezwy i zarządzenia dotyczące getta warszawskiego w świetle teorii aktów mowy // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 199-209
62. PATRZYŁAM na usta... : dziennik z warszawskiego getta / red. nauk. Piotr Weiser. – Kraków ; Lublin : Homini, 2008. – 173 s.
63. WÓJCIK, Maciej: Oblicza przedsiębiorczości w getcie warszawskim // Midrasz. – 2008, nr 9(137), s. 26-28

2.4.2. WOKÓŁ ZBRODNI W JEDWABNEM

64. ŁOJEWSKA, Anna: Ja z Jedwabnego // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 96-98
65. MOLISAK, Alina; „My z Jedwabnego” – czytane po latach. – Rec.: My z Jedwabnego // Anna Bikont. –Warszawa, 2004 // Borussia. – 2008, nr 42, s. 205-207

2.4.3. WSPOMNIENIA

66. ANTOSIK-PIELA, Maria: Moja mama ukrywała pewną tajemnicę. – Rec.: Listy z pudełka / Ann Kirchner. – Warszawa, 2008 // Midrasz. – 2008, nr 7-8(135-136), s. 3 – 4
67. FEDERBUSCH-OPHIR, Anna: Z Galicji do Galilei (fragmenty) / fragmenty wybrał i oprac. Krzysztof Krasuski // Midrasz. – 2008, nr 9(137), s. 40-43
68. GESSEN, Masha: Estera i Różia : o tym, jak moje babki przetrwały hitlerowską wojnę i stalinowski pokój / przeł. Jolanta Sawicka. – Warszawa : Muza, 2008.- 352 s.

69. GŁUCHOWSKI, Piotr: Polska dla Polaków // Gazeta Wyborcza dodatek Duży Format. – 2007, nr 152, s. 206
Wspomnienia Żydów, emigrantów z powojennej Polski, którym przepisy określające warunki potwierdzenia obywatelstwa polskiego uniemożliwiają otrzymanie polskiego paszportu.
70. KARTEN, Julia: Wojnę przeżyłam w lesie // Spotkania Świrzan. – 2008, nr 3(78), s. 21-25
Partyzantka żydowska w świrskim lesie, getto w Bóbrce.
71. KIRSCHNER, Ann: Listy z pudełka : sekret mojej mamy / przekł. z ang. Barbara Gadomska. – Warszawa : AMF, 2008. – 319 s.
Historia żydowskiej rodziny z Sosnowca.
72. NOWACKA, Magdalena: Historia zielonego zeszytu : pamiętnik będzińskiej Żydówki trafił do Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie // Dziennik Zachodni. – 2007, nr 152, w. 21
O pamiętniku Rutki Laskier.
73. PIEKARCZYK, Jerzy: Życie w konspiracji : prawdziwą historię to ja znam // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 24-26
Wspomnienia ocalonego z krakowskiego getta Izydora Landesdorfera.
74. PIĘCIAK, Wojciech: Dwa świadectwa : historia bez autocenzury. – Rec.: Bunkier / Chaim Icel Goldstein ; przekł. z jid. Sara Arm. – Warszawa, 2006 // Tygodnik Powszechny. – 2007, nr 27
75. PODOLSKA, Joanna: Kiedyś czułam się Polką // Gazeta Wyborcza-Łódź. – 2007, nr 165
Wspomnienia Lucille Elchengreen (Cecylii Landau), ocalałej z getta łódzkiego.
76. PUCH, Stanisław: Wolności zabić nikt nie zdoła : wspomnienia z lat wojny i okupacji Trawniki 1939 – 1944. – Lublin : Norbertinum, 2008. – 51, VIII s.
M.in. zagłada Żydów w Trawnikach w 1943 roku.
77. RÓŻAŃSKI, Jan: Czas przybliża, czas oddala... // Kraków.- 2007, nr 6/7
Wspomnienia ocalonego z krakowskiego getta.
78. SIDOR, Mateusz: Moja wojna z nazistami : wspomnienia Żyda – polskiego patrioty // Kronika miasta Łodzi. – 2008, nr 3, s. 218-225
Rozmowa z łodzianinem obecnie mieszkającym na Florydzie, Adamem Bronerem.

79. SIWEK-CIUPAK, Beata: Kolekcja nagrań wideo z relacjami byłych więźniów Majdanka // Zeszyty Majdanka. – 2008, t. XXIV, s. 263-269
M.in. relacje dotyczące więźniów żydowskich, zwłaszcza dotyczące egzekucji Żydów, która odbyła się 3 listopada 1943 roku.
80. UCIEKŁEM z transportu, trafiłem do Kedywu : ze Stanisławem Aronsonem, pseudonim „Rysiek” rozmawia Marcin Urynowicz // Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej. – 2008, nr 8-9(91-92), s. 128-136
S. Aronson, ocalony z warszawskiego getta.
81. WRÓBEL, Łukasz: Edek, zobaczysz, po wojnie będziemy zapraszani na amerykańskie uniwersytety : łódzkie getto // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17(431-433), s. 4-5
Wspomnienia z łódzkiego getta.
82. ŻYWULSKA, Krystyna: Pusta woda / z przedm. Stefanii Grodzieńskiej i pośl. Julii Pańków. – Michałów–Grabina : Latarnik, 2008.- 213 s.
Wspomnienia z getta warszawskiego.

2.4.4. „SPRAWIEDLIWI WŚRÓD NARODÓW ŚWIATA”

83. HUZARSKA-SZUMIEC, Magda: Głęboki, czysty nurt // Gazeta Krakowska.- 2007, nr 155
Profesor Władysław Bartoszewski opowiada o tym, jak zrodził się pomysł na zbieranie relacji Żydów uratowanych przez sąsiadów, co zaowocowało publikacją „Ten jest z ojczyzny mojej. Polacy z pomocą Żydom 1935-1945”.
84. PŁOSKI, Rafał: Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat // Gazeta Olsztyńska.- 2007, nr 197
Ludwika Uggła z Olsztyna uhonorowana medalem.
85. RUDNIK, Ewa: Ludzie o dobrym sercu : historie Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata // Słowo Żydowskie. – 2008, nr13-14(429-430), s. 6-7
86. SYLWETKI niezłomnych / oprac. Leon Popek // Nasz Dziennik. – 2007, nr 174
O. Ludwik Włodarczyk (1907-1943), odznaczony medalem w sierpniu 2000 roku.
87. WOJCIECHOWSKI, Marcin: Ratowali Żydów // Gazeta Wyborcza-Olsztyn. – 2007, nr 186

Ludwika Uggla uhonorowana medalem za uratowanie Kazimierza Lenartowicza i jego matki Zofii.

2.4.5. POMOC I RATUNEK

88. BAUM, Marzena: Projekt „Światła w ciemności – Sprawiedliwi wśród Narodów Świata” // *Midrasz*. – 2008, nr 9(137), s. 34-39
Projekt upamiętniający działania Polaków na rzecz ratowania Żydów w okresie okupacji, realizowany przez Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie.
89. BESZ, Zdzisław: Schindlerowie z Wehrmachtu // *Super Nowości*. – 2007, nr 125
Dwóch niemieckich oficerów z Przemysła, Max Liedtke i Albert Bartel, ratowało Żydów.
90. HYLA, Monika: Sprawiedliwi wśród narodów świata.- Rec.: Sprawiedliwi wśród narodów świata : przejmująca historia polskiej rodziny, która poświęciła swoje życie, ratując Żydów / Mateusz Szpytman, Jarosław Szarek. – Kraków, 2007 // *Niedziela Tygodnik Katolicki*. – 2007, nr 30
91. IWASZKIEWICZ, Maria: Najpiękniejsza historia wojenna / rozm. Krzysztof Masłoń // *Magazyn Literacki książki*.- 2007, nr 8
Autorka wspomnień „Z pamięci” mówiła m.in. o pomocy, jakiej udzielali Jarosław i Anna Iwaszkiewiczowie Żydom w Stawisku.
92. KAMIENIECKI, Mariusz: Tysiące Polaków ratowały Żydów // *Nasz Dziennik*. 2007, nr 164
Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej przedstawia wystawa zorganizowana przez rzeszowski oddział IPN.
93. KLUGMAN, Aleksander: Podwójna ofiara polskich Sprawiedliwych // *Więź*. -2007, nr 7
Autor dostrzegł także powojenny dramat ratujących i uratowanych.
94. RĄCZY, Elżbieta: Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na Rzeszowszczyźnie 1939-1945. – Rzeszów : IPN, 2008. – 416 s. – („Kto ratuje jedno życie...” / Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu ; t. 2)
95. STANISŁAWCZYK, Barbara: Czterdzieści twardych : wojenne losy Polaków i Żydów prawdziwe historie. – Poznań : Rebis, 2008. – 278 s.

96. STAPAŁ po rozżarzonej węglu : o ratowaniu Żydów w czasie wojny przez Piusa XII z o. Peterem Gumplem SJ rozmawia Beata Zajączkowska // Gość Niedzielny. – 2007, nr 28, s. 27-28
97. WARECKA, Agnieszka: ...wśród narodów świata // Podlaskie Echo Katolickie. – 2007, nr 27, s. 1, 13
Wiktoria i Józef Ulmowie z Markowej.

2.5. PO ROKU 1945

98. GAWRON, Edyta: Powrót do Krakowa : Żydzi po Zagładzie // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 20-23
99. KĘDRACKI, Janusz: Procesów po pogromie było kilkanaście // Gazeta Wyborcza-Kielce. – 2007, nr 155
61. rocznica pogromu kieleckiego.
100. MACIĄGOWSKI, Marek: Przeciw nienawiści // Echo Dnia. – 2007, nr 154
61. rocznica pogromu kieleckiego.
101. SZULC, Anna: Ogień pamięci narodowej // Przekrój. – 2007, nr 34
Józef Kuraś – „Ogień” upamiętniony za swoją partyzancką działalność pomnikiem w Zakopanem, widziany z perspektywy Żydów i Słowaków.

2.6. ROK 1968

102. KRASUCKI, Eryk: Żydowski Marzec '68 w Szczecinie. – Szczecin : Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, oddział, 2008. – [72] s.
103. MARZEC '68 w Białymstoku : wybór źródeł / wybór, wstęp i oprac. Urszula Gierasimiuk. – Białystok : Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddziałowe Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów, 2008. – 352 s. – (Seria wydawnicza oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku ; t. 4)
104. MARZEC 1968 : notes edukacyjny / [wybór i oprac, Katarzyna Kulińska i Jan Olszerek]. – Warszawa : Fundacja Ośrodka „Karta”, 2008. – 58 s. – (Pamiętniki Peerelu)
105. PODOLSKA-PŁOCKA, Joanna: IPN ściga winnych antysemickiej nagonki w Marcu '68 / Wojciech Czuchnowski // Gazeta Wyborcza.- 2007, nr 174
IPN wszczął śledztwo w sprawie antysemickich wystąpień władz PRL w 1968 roku.

106. POLSKA jest we mnie : z Anną Ćwiakowską, dziennikarką i pisarką, rozmawia Zbigniew Pakuła // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 84-90
A. Ćwiakowska wyemigrowała z Polski w 1968 roku.
107. TORAŃSKA, Teresa: Jesteśmy : rozstania '68.- Warszawa : Świat Książki, 2008.- 407 s.
108. ZIMMERER, Katarzyna: Marcowe pokolenie . – Rec.: Życie przecięte. Opowieści pokolenia Marca. / Joanna Wiszniewicz. – Wołowiec, 2008 // Midrasz. – 2008, nr7-8 (135-136), s. 4 – 6

2.7. WSPÓŁCZESNOŚĆ

109. CHUDY, Mariusz: Kustosz pamięci // Newsweek Polska.- 2007, nr 27
Jerzy Halbersztadt, dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich.
110. CYŁO, Adam: Marsz pamięci getta rzeszowskiego // Nowości. – 2007, nr 131
65. rocznica likwidacji rzeszowskiego getta.
111. DOBRZY ludzie nie mogą milczeć : z Michaelem Schudrichem, naczelnym rabinem Polski, rozmawia Urszula Dąbrowska // Kurier Poranny. – 2007, nr 160
112. DOMAGAŁA, Anna: Warszawski Kongres Judaistyczny : akademickie spojrzenie na problematykę żydowską // Słowo Żydowskie. – 2008, nr13-14(429-430), s. 13
Pierwszy Warszawski Kongres Judaistyczny zorganizowany przez Uniwersytet Warszawski, 16-18 VI 2008.
113. GAON z Poznania // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 116-117
Wystawa poświęcona rabinowi Akibie Egerowi w ramach XI Dni Judaizmu w Poznaniu.
114. GOŁĄB, Anna: Pamięć o pogromie Kieleckim : 62. rocznica // Słowo Żydowskie. – 2008, nr13-14(429-430), s 8
Marsz Pamięci w 62. rocznicę pogromu z 1946 roku.
115. GRAĆKOWSKI, Piotr: Współczesna kultura żydowska : konferencja we Wrocławiu // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 13-14(429-430), s. 14-15
5. Międzynarodowa Wrocławska Konferencja Judaistyczna zorganizowana przez Uniwersytet Wrocławski i Littman Library of Jewish Civilization w Oxfordzie, 24-26 VI 2008.

116. IZRAEL woli zmarłych : rozmowa Piotra Zychowicza z Icchakiem Laorem // Rzeczpospolita. – 2007, nr 151
Icchak Laor, współczesny pisarz izraelski, zabrał głos w sprawie wywiezienia z Drohobycza malowideł ściennych Bruno Schulza przy udziale pracownika Instytutu Jad Waszem.
117. KURSA, Magdalena: Niepokój Horowitza // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 155
Światowej sławy fotograf Ryszard Horowitz opowiada się za ideą stworzenia Muzeum Sztuki Współczesnej w dawnej fabryce Schindlera.
118. KURSA, Magdalena: Yad Vashem popiera Muzeum Sprawiedliwych // Gazet Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 142
Prof. Aleksander Skotnicki przywiózł do Krakowa z Jerozolimy zgodę Instytutu Jad Waszem na utworzenie w fabryce Schindlera Muzeum Sprawiedliwych wśród Narodów Świata.
119. MARCZAK, Marcin: Wieki sąsiedztwa // Newsweek Polska.- 2007, nr 27
Przyszłe Muzeum Historii Żydów Polskich.
120. MIELI pozostać bezimienni : 65. rocznica eksterminacji pacjentów szpitala w Kobierzynie // Dziennik Polski. – 2007, nr 150
121. MUZEUM życia : rozmowa z Jerzym Halbersztadtem, dyrektorem powstającego Muzeum Historii Żydów Polskich / rozm. Joanna Podgórska // Polityka. – 2007, nr 26, s. 75-77
122. PAMIĘĆ o żydowskiej przeszłości // Temi. – 2007, nr 26
Dni Pamięci o Żydach Galicyjskich „Galicjaner Sztetl” w Tarnowie.
123. SKRZYPCZYŃSKI, Jakub: Miejsce ponad stereotypami / Karol Kobos // Dziennik Polska Europa Świat dodatek Warszawa. – 2007, nr 148, s. IV
Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę Muzeum Historii Żydów Polskich.
124. STULECIE wspólnego życia : powstaje Muzeum Historii Żydów Polskich // Dziennik Zachodni. – 2007, nr 148
125. SZCZEPANIUK, Maciej: Historia Żydów na gruzach getta //Rzeczpospolita. - 207, nr 148
Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę Muzeum Historii Żydów Polskich.

126. SZCZEPANIUK, Maciej: Muzeum Historii Żydów za trzy lata // Rzeczpospolita. – 2007, nr 145
Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę Muzeum Historii Żydów Polskich.
127. URZYKOWSKI, Tomasz: Muzeum na gruzach getta // Gazeta Wyborcza-Stołeczna. - 2007, nr148
Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę Muzeum Historii Żydów Polskich.
128. ŻYDZI wracają do Warszawy // Gazeta Wyborcza-Stołeczna. -2007, nr 148
Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę Muzeum Historii Żydów Polskich.
129. WEISS, Szewach: Zawodowcy pojednania // Wprost. – 2007, nr 25
Spotkanie Władysława Bartoszewskiego z Jackiem Fliderbaumem, konsulem honorowym Polski w Izraelu.
130. WITTENBERG, Anna: Przeszli Holokaust, 60 lat czekali na ten dzień : rozpoczęła się budowa Muzeum Historii Żydów Polskich // Życie Warszawy. - 2007, nr 148

2.7.1. SPOŁECZNOŚĆ ŻYDOWSKA WE WSPÓŁCZESNEJ POLSCE

131. BIZNES z potrzeby serca : z Adamem Szycem, właścicielem sklepu koszernego w Warszawie, rozmawia Katarzyna Jutkiewicz-Kubiak // Midrasz. – 2008, nr 9(137), s. 29-31
132. JAK powrót do domu // Kurier Szczeciński.- 2007, nr 127, s. 2, 5
Zjazd emigracji żydowskiej w Szczecinie „Reunion”.
133. OBRAZY Miny Hampel na Zamku : II Szczeciński Zjazd Emigracji Żydowskiej Reunion 2007 // Gazeta Wyborcza-Szczecin. – 2007, nr 153
134. PIERSIAK, Tadeusz: Mezuzza przybita // Gazeta Wyborcza-Częstochowa. – 2007, nr 150
Otwarcie siedziby Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Częstochowie.
135. POHL, Krystyna: Serce ciągnie do Polski : my wszyscy stąd // Głos Szczeciński. – 2007, nr 159, s. 13
Międzynarodowy zlot Żydów emigrantów.
136. POHOL, Krystyna: Wrócili po 40 latach // Głos Szczeciński. – 2007, nr 144

// Międzynarodowy Zjazd Emigracji Żydowskiej.

137. TUMAS, Izabela: Światowy Zlot Żydów Będzina, 18-20 sierpnia 2008 // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 32-33
138. ZAGNER, Agnieszka: Czulent dla wszystkich : moda na tematy żydowskie // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17 (431-433), s. 8-9
139. ŻYDY na gojowisku / rozm. Malina Błańska // Nie. – 2007, nr 30
Rozmowa z przewodniczącym Niezależnej Ogólnopolskiej Gminy wyznania Mojżeszowego Jakubem Szadajem.

2.7.2. WOKÓŁ OŚWIĘCIMIA

140. BARTUŚ, Zbigniew: Testament pamięci : dzisiaj mija 60 lat od utworzenia Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau // Dziennik Polski. – 2007, nr 152
141. DAŃKO, Ireneusz: Pomnik Holocaustu // Gazeta Wyborcza-Kraków.- 2007, nr 179
Międzynarodowa Rada Oświęcimska i dyrekcja muzeum Auschwitz-Birkenau przeciwstawiają się budowie pomnika Holocaustu, który chce postawić w Oświęcimiu fundacja amerykańska.
142. INNA strona świata... : 20 lat międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu // Dziennik Polski (dodatek). - 2007, nr 148
143. PAMIĘĆ, świadomość, odpowiedzialność : 60 lat Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau // Dziennik Polski (dodatek). - 2007, nr 152, s. I-IV
144. PRZEŁAMAĆ mur obojętności // Dziennik Polski. – 2007, nr 155
„Pamięć – Świadomość – Odpowiedzialność”, konferencja zorganizowana z okazji 60. rocznicy powstania Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.
145. SADECKI, Jerzy: Obóz bez polityki // Rzeczpospolita. - 2007, nr 153
60 lat Muzeum Auschwitz.
146. SUŁEK-KOWALSKA, Barbara: Prawda o Auschwitz // Tygodnik Idziemy. - 2007, nr 27
60-lecie istnienia Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

2.7.3. MIENIE ŻYDOWSKIE ODSZKODOWANIA

147. KĘSKRAWIEC, Marek: Sąd po krakowsku // Newsweek Polska. – 2007, nr 33, s. 27-29
Proceder wyłudzenia krakowskich kamienic.

3. STOSUNKI POLSKO-ŻYDOWSKIE

148. ŁAGUNA-RASZKIEWICZ, Kamilla: Obcy wśród swoich : studium relacji polsko-żydowskich w Białymstoku // Pedagogika Społeczna. - 2007, nr 4, s. 97-108
149. MARCZEWSKA, Marzena: Swój i obcy w mieście - kilka uwag o stereotypie kielczanina : (rzecz o stosunkach polsko-żydowskich) // Etnolingwistyka. – 2007, [Vol.] 19, s. 163-173
Materiały z konferencji "Opozycja swój / obcy (inny) w językach i kulturach słowiańskich. Problem tożsamości grupowej w Europie", Lublin.
150. WEISS, Szewach: Między narodami / Ewa Szmaj. – Poznań : Rebis, 2008. – 142 s.
Obraz stosunków polsko-żydowskich.
151. WÓJCIK, Adrian: Historia stosunków polsko-żydowskich w oczach polskiej młodzieży // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 258-267

3.1. PROBLEMY ANTYSEMITYZMU

152. ANTYSEMICKIE napisy na szkole // Tygodnik Podhalański. – 2007, nr 28
Napisy na murach zakopiańskiego liceum.
153. APEL do papieża o odwołanie o. Rydzyka // Dziennik Bałtycki. – 2007, nr 160
Centrum im Szymona Wiesenthala wystosowało apel o odwołanie o. Tadeusza Rydzyka w związku z jego antysemickimi wypowiedziami.
154. BILEWICZ, Michał: Czy kontakt z Żydami zmniejsza antysemityzm? : hipoteza kontaktu urojonego // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 249-257
155. BORZĘCKI, Jan Adam: Demony przeszłości // Tygodnik Nadwiślański. – 2007, nr 28
Historyczne kulisy powstania malowidła z katedry sandomierskiej, przedstawiającego mord rytualny.

156. DZIERŻANOWSKI, Marcin: Sługa burzy : spowiedź Rydzyka II // Wprost. - 2007, nr 29
Reakcja polityków i Kościoła na antysemickie treści zawarte w wykładzie o. Tadeusza Rydzyka.
157. GŁOWIŃSKI, Michał: Jak być antysemitą : swoistości dyskursu antysemickiego // Przegląd Polityczny. – 2007, nr 84, s. 31-36
158. GMYZ, Cezary: Hitlerowskie filmy na YouTube // Rzeczpospolita. – 2007, nr 167
Antypolskie i antysemickie filmy na internetowym serwisie wideo.
159. GMYZ, Cezary: Ojciec Rydzyk nie zostanie wyrzucony / Piotr Kowalczyk // Rzeczpospolita. – 2007, nr 163
Reakcje władz kościelnych po wystąpieniach o. Tadeusza Rydzyka.
160. JEDEN zakonnik antysemita nie może burzyć dialogu : rozmowa z Davidem Pelegiem, ambasadorem Izraela w Polsce / rozm. Paweł Smoleński // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 173
Dot. reakcji na antysemickie wypowiedzi o. Tadeusza Rydzyka.
161. KOSZ-KOSZEWSKA, Monika: Odpowiedzą za swastyki // Gazeta Wyborcza-Białystok. – 2007, nr 197
Seria nazistowskich napisów w Białymstoku.
162. KOWALCZYK, Izabela: Mary i koszmary antysemityzmu // Kresy. Kwartalnik Literacki. – 2008, nr 3(75), s. 190-197
163. KOŹMIŃSKA-FREJLAK, Ewa: Martwa fala – polskie rozrachunki z tużpowojennym antysemityzmem // Almanach Żydowski. – 2008-2009, s. 88-97
164. KOWALCZYK, Krzysztof: Skazany na banicję? : ważą się losy o. Tadeusza Rydzyka / Tomasz Pompkowski // Głos Wielkopolski. – 2007, nr 163
165. KURAŚ, Bartłomiej: ONR z poparciem PiS? // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 152
Demonstracja Obozu Narodowo-Radykalnego w Myślenicach.
166. MAKOWSKI, Jarosław: Radio bez ojca // Newsweek Polska. – 2007, nr 29
Reakcja Kościoła na antysemickie wypowiedzi o. Tadeusza Rydzyka.
167. MAKSJAN, Arkadiusz: Na tropach antysemityzmu // Podlaskie Echo Katolickie.- 2007, nr 29

168. POLIAKOV, Léon; Historia antysemityzmu. T. 1 : epoka wiary / przekł. Agnieszka Rasińska-Bóbr, Oskar Hedemann. – Kraków : Universitas, 2008. – 422 s.
Dzieje antysemityzmu na świecie od czasów starożytnych do XVII, w tym także w Polsce.
169. POLIAKOV, Léon; Historia antysemityzmu. T. 2 : epoka nauki / przekł. Agnieszka Rasińska-Bóbr, Oskar Hedemann. – Kraków : Universitas, 2008. – 478 s.
Dzieje antysemityzmu na świecie od XVIII w. po Zagładę, w tym także w Polsce.
170. RYBIŃSKI, Maciej: Grzechy główne Radia Maryja // Gazeta Polska. – 2007, nr 30
M.in. o antysemityzmie.
171. RYDZYK filosemitą? : rozmowa z Davidem Pelegiem, ambasadorem Izraela w Polsce/ rozm. Paweł Smoleński // Gazeta Wyborcza. - 2007, nr 162
Dotyczy antysemitycznych wypowiedzi ojca Tadeusza Rydzyskiego.
172. SCHMID, Ulrich: Jak Polak, to antysemita? // Forum. – 2007, nr 31, s. 4-5
Michael Schudrich podważa stereotypowe myślenie.
173. SINEAEVA-PANKOWSKA, Natalia: Nietolerancja zabija : konferencja w Warszawie // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 30-31
„Nietolerancja zabija – Monitorowanie przestępstw nienawiści i pomoc ofiarom w Polsce i Niemczech”, konferencja podsumowująca projekt, którego celem było zbadanie zjawiska przemocy na tle skrajnie prawicowej ideologii w Polsce i Niemczech.
174. W niezbanionym świecie / rozm. przepr. Sebastian Duda, Jarosław Makowski. // W Drodze. - 2008, [nr] 1, s. 4-13
Rozmowa z Joanną Tokarską-Bakir o antysemityzmie, mordzie rytualnym.
175. WIĘCKO, Wojciech: Pięciu przed sąd za swastyki // Gazeta Wyborcza-Białystok. - 2007, nr 198, s. 3
Zarzuty propagowania faszyzmu dla skinów, którzy malowali swastyki i głosili hasła nazistowskie.
176. WIŚNIEWSKA, Katarzyna: Amerykański redemptorysta zajmie się Rydzyskim // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 163

Sprawa antysemitycznych wypowiedzi o. Tadeusza Rydzyka oraz list otwarty do władz kościelnych.

177. WIŚNIEWSKA, Katarzyna: Dość Rydzyka : katolicycy intelektualiści, wielu księży, apelują do władz Kościoła, żeby „zrobiły wszystko, co w ich mocy, by wypowiedzi ks. Rydzyka nie podważały nauczania Kościoła na temat Żydów” // *Gazeta Wyborcza.* – 2007, nr 163
178. WIŚNIEWSKA, Katarzyna: Rydzyk nie przeprosza, a prokuratura nie wszczyła : prokuratura nie spieszy się z postawieniem zarzutów ojcu Rydzykowi / *Gazeta Wyborcza.* - 2007, nr 162
Dotyczy antysemitycznych wypowiedzi ojca Tadeusza Rydzyka.
179. WŁADYSŁAW Bartoszewski / rozm. Katarzyna Kolenda-Zaleska // *Przekrój.* – 2007, nr 29
Rozmowa dot. antysemityzmu.
180. ZAJĄCZKOWSKI, Marek: Białystok w swastykach // *Kurier Poranny.* - 2007, nr 195
Swastyki i antysemityczne hasła na cmentarzu żydowskim w Białymstoku, w miejscu urodzin Ludwika Zamenhofs.
181. ZAJDE, Eliaz: Blizna // *Miasteczko Poznań.* – 2008, nr 1(5), s. 19-20
Zdarzenia z 1928 roku w Kole.
182. ZAREMBA, Marcin: Oni mordują nasze dzieci! : mit mordy rytualnego w powojennej Polsce. Cz. 2 : Hipotezy // *Więź.* - 2007, nr 11/12, s. 96-112

4. LITERATURA I JĘZYK

183. DWORAK-COUSIN, Ilona: *Dybuk wspomnień.* – Kraków ; Budapeszt : Austeria, 2008. – 104 s.
Opowiadania.
184. GOMBROWICZ, Witold: Witold Gombrowicz o Bruno Schulzu // *Konwersatorium Joseph von Eichendorff Zeszyty Edukacji Kulturalnej.* – 2008, nr 60, s. 105-107
185. HALKOWSKI, Henryk: Żydowskie legendy : baśniowe widzenie świata // *Słowo Żydowskie.* – 2008, nr18-19(434-435), s. 12-13
Legendy związane z Krakowem.

186. KRALL, Hanna: Sublokatorka ; Okna. – Warszawa : Świat Książki, 2008. – 255 s.
187. O języku i poezji hebrajskiej / oprac. Marta Cobel-Tokarska // Czas Kultury. - 2007, nr 1-2, s. 210-214
Fragment rozmowy Anki Grupińskiej z Maciejem Tomalem, tłumaczem języka hebrajskiego, kierownikiem Zakładu Hebraistyki Uniwersytetu Warszawskiego.
188. PIEKARSKI, Ireneusz: O debiutach Juliana Strykowskiego // Twórczość. – 2007, nr 8, s. 79-80
189. PUENTY Pana Boga : rozmowa z Hanną Krall o sztuce reportażu i niezwykłości ludzkich losów / rozm. Stanisław Bereś // Dziennik Polska Europa Świat. – 2007, nr 169
190. SCHULZ, Bruno: Ulica Krokodyli // Konwersatorium Joseph von Eichendorff Zeszyty Edukacji Kulturalnej. – 2008, nr 60, s. 81-103
B. Schulz: Sklepy cynamonowe – fragment.
191. ŚWIĄTKOWSKA-PAKUŁA, Maria: Zapisywanie pamięci : o twórczości Łucji Pinczewskiej-Gliksman // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 56-74
Łucja Pinczewska-Gliksman (1913-2002), poetka, życie i twórczość.
192. WOŻNA, Maria: Czas w Sklepach cynamonowych Bruno Schulza // Konwersatorium Joseph von Eichendorff Zeszyty Edukacji Kulturalnej. – 2008, nr 60, s. 121-129
193. ZARAWSKA, Anna: Wyrazić niewyraźne : Holocaust w poezji Nelly Sachs // Studia Niemcoznawcze. – 2007, t. 34, s. 339-351
194. ZAWARCZYŃSKA, Marta: Cukierek z Zagłady : o prozie Miriam Akavii // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 76 – 83

4.1. RECENZJE

195. BURYŁA, Sławomir: Przełamując konwencję. - Rec.: Kotka Brygidy / Joanna Rudniańska. - Lasek, 2007 // Pogranicza. – 2007, nr 3
196. KUBISIOWSKA, Katarzyna: Salda, czyli dziewczynka. – Rec.: Dziewczynka / Alona Frankel. – Warszawa, 2007 // Dziennik Polska Europa Świat dodatek Kultura. – 2007, nr 162, s. 72

197. MIECZNICKA, Magdalena: Wielka proza o Zagładzie. – Rec.: Cienie / Kornel Filipowicz. – Kraków, 2007 // Dziennik Polska Europa Świat. – 2007, nr 155
198. PAKUŁA, Zbigniew: Prawdziwa Izraelka. – Rec.: Dybuk wspomnień / Ilona Dworak-Cousin. – Kraków ; Budapeszt, 2008 // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 124-125

5. KULTURA I SZTUKA

199. BIK, Katarzyna: O pamięci i Holokauście // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 150
Wystawa w dawnej fabryce Schindlera, zorganizowana w ramach 17. Festiwalu Kultury Żydowskiej.
200. BYŁO pięknie // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 114-115
II Dni Kultury Żydowskiej w Kaliszu.
201. FESTIWAL Dialogu Czterech Kultur // Dziennik Łódzki(dodatek). - 2007, nr 197, s. 7-10
Szczegółowy program imprez.
202. FIAŁKOWSKI, Tomasz: Opowieść o świecie żywym // Tygodnik Powszechny. – 2007, nr 28
203. KNERA, Jakub: Międzynarodowe Spotkania z Kulturą Żydowską w Sopocie // Gazeta Wyborcza-Trójmiasto. – 2007, nr 168
204. KNERA, Jakub: Pieśni odnalezione w podziemiach // Gazeta Wyborcza-Trójmiasto. – 2007, nr 178
Spotkania z Kulturą Żydowską.
205. KOSIEWSKI, Piotr: Fotografie naszej historii / Piotr Kosiewski. // Więż. - 2007, nr 11/12, s. 134-138
Wystawy: "Żydzi Otwoccy. Kraina dziwnych snów...", "Z(a)miana. Synagogi w Polsce" i "Gustaw Metzger. Prace 1995-2007".
206. KULTURA Żydów galicyjskich : w Muzeum Mazowieckim // Tygodnik Płocki. – 2007, nr 28
Na wystawie prezentowane są eksponaty pochodzące z Muzeum Etnografii i Przemysłu Artystycznego we Lwowie.

207. KWIATKOWSKI, Waldemar: VI Spotkania z Kulturą Żydowską // Nowy Kurier Chmielnicki. – 2008, nr 7(101), s. 4 – 13
Dni Kultury Żydowskiej w Chmielniku.
208. LUSTRO świata na Kazimierzu : rozmowa z Januszem Makuchem, dyrektorem Festiwalu Kultury Żydowskiej / rozm. Jolanta Ciosek // Dziennik Polski. – 2007, nr 144
209. MACIĄGOWSKI, Marek: Niesamowity Chmielnik // Echo Dnia. – 2007, nr 140
V Spotkania z Kulturą Żydowską.
210. MAM po niej ostry język, urodę dziedzicę po tacie : rozmowa z Marią Borkowską-Flisek / rozm. Aleksandra Kozłowska // Gazeta Wyborcza-Trójmiasto. - 2007, nr 168
Międzynarodowe Spotkania z Kulturą Żydowską w Gdańsku.
211. MAMYS, Lidia: Święto tradycji // Echo Miasta Poznań.- 2007, nr 60
Pierwszy Festiwal Kultury Żydowskiej w Poznaniu.
212. MAZUR, Adam: Niepowtarzalne // Kresy. Kwartalnik Literacki. – 2008, nr 3(75), s. 200-207
Wystawy, instalacje plastyczne ostatniego dziesięciolecia odnoszące się do Holokaustu.
213. MOLIK, Andrzej: Bracia malarze : Efraim i Menasze Seidenbeutelowie w Kamienicy Celejowskiej // Kurier Lubelski.- 2007, nr 156
„Pośród braci – Efraim i Menasze Seidenbeutelowie 1902-1945 – obrazy” - wystawa w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.
214. PAWŁOWSKA, Anna: Nowy gabinet Kosińskiego z kolekcją zdjęć pisarza // Dziennik Łódzki. – 2007, nr 142
Nowa aranżacja gabinetu łodzianina, pisarza Jerzego Kosińskiego w Muzeum Historii Miasta Łodzi.
215. PAWŁOWSKI, Dariusz: Karnawał czterech kultur we wrześniu // Dziennik Łódzki. - 2007, nr 146
VI Festiwal Dialogu Czterech Kultur w Łodzi.
216. PRZESTRZEŃ pamięci / rozm. Magda Huzarska-Szumiec // Gazeta Krakowska (dodatek). – 2007, nr 144
Rozmowa z Januszem Makuchem, dyrektorem Festiwalu Kultury Żydowskiej.

217. RAKOWSKA, Katarzyna: Gabinet z fotografiami // Gazeta Wyborcza-Łódź. – 2007, nr 144
Muzeum Historii Miasta Łodzi prezentuje zdjęcia wykonane przez Jerzego Kosińskiego w latach pięćdziesiątych.
218. SEWERYNIAK, Katarzyna: odsłaniamy kulisy programu : festiwal w Łodzi // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 13-14(429-430), s. 20-21
VII Festiwal Dialogu Czterech Kultur w Łodzi, 5 IX 2008.
219. SKUTNIK, Tadeusz: Splątania i rozsupływanie // Dziennik Bałtycki. - 2007, nr 168
Międzynarodowe Spotkania z Kulturą Żydowską, Sopot 2007.
220. STRZELCZYK, Janusz: Dla smakoszy i znawców sztuki : spotkanie przy ciulimie-czulencie z klezmerską muzyką w tle // Dziennik Zachodni. – 2007, nr 198
Spotkanie kultur w Lelowie.
221. TORBICKA, Iwona: Fotografie jak obrazy // Gazeta Wyborcza-Poznań. – 2007, nr 178
Wystawa fotografii Piotra Safjana w Poznańskiej Galerii Nowa.
222. WYBRANE imprezy V edycji Festiwalu Kultury Żydowskiej Warszawa Singera // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17(431-433), s. 14-15
Warszawa, 6–14 IX 2008 roku.
223. ZAGRODA, Aneta: Przywrócić pamięć // Gazeta Wyborcza-Kraków dodatek Co Jest Grane. – 2007, nr 144
„Świat przed katastrofą. Żydzi krakowscy w dwudziestoleciu międzywojennym”, wystawa przygotowana przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie.
224. ŻURAWIK, Mateusz: Żydowski ruch oporu w Krakowie // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 174
„Walka o godność” – wystawa w Muzeum Galicja.

5.1. FESTIWAL KULTURY ŻYDOWSKIEJ

225. ANTECKA, Jolanta: Zamknięte koło : festiwalowym szlakiem przez Kazimierz // Dziennik Polski. – 2007, nr 145s
Krakowski Kazimierz w dniach trwania Festiwalu Kultury Żydowskiej.
226. BORKOWSKA, Małgorzata: Szabat szalom, hej // Trybuna. – 2007, nr 150
17. Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie.

227. 17. FESTIWAL Kultury Żydowskiej 23 czerwca – 1 lipca 2007 // Gazeta Wyborcza-Kraków. Dodatek. – 2007, nr 145
„Świat przed katastrofą. Żydzi krakowscy w dwudziestoleciu międzywojennym”, wystawa w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie.
228. GŁOWACKI, Paweł: Szare miasto // Dziennik Polski. – 2007, nr 151s
Krakowski Salon Poezji, w ramach 17. Festiwalu Kultury Żydowskiej.
229. HANDZLIK, Tomasz: Klezmer też może być trendy // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 152
17. Festiwal Kultury Żydowskiej.
230. HANDZLIK, Tomasz: Siódma podróż // Gazeta Wyborcza-Kraków. - 2007, nr 146
Koncert krakowskiego zespołu Kroke na inaugurację 17. Festiwalu Kultury Żydowskiej.
231. HUZARSKA-SZUMIEC, Magda: Ortodoksi i heretycy // Gazeta Krakowska. – 2007, nr 143
17. Festiwal Kultury Żydowskiej
232. HUZARSKA-SZUMIEC, Magda: Szalom znaczy Pokój // Gazeta Krakowska. - 2007, nr 152
Finałowy koncert 17. Festiwalu Kultury Żydowskiej.
233. MODRZEJEWSKA, Magdalena: 18. Festiwal Kultury Żydowskiej // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 13-14(429-430), s. 22-23
Kraków, 27 VI – 6 VII 2008 roku.
234. NIEMCZYŃSKA, Małgorzata I.: Holocaust to dla nich historia // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 149
17. Festiwal Kultury Żydowskiej.
235. NIEMCZYŃSKA, Małgorzata I.: Żydowski mundial // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 150
17. Festiwal Kultury Żydowskiej.
236. RADŁOWSKA, Renata: Alfred Schreyer jutro rozkocha Kraków // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 151
Koncert Alfreda Schreyera w ramach 17. Festiwalu Kultury Żydowskiej.

237. SZWARCMAN, Dorota: Trzecie życie Kazimierza // Polityka. – 2007, nr 27, s. 88-89
17. Festiwal Kultury Żydowskiej na krakowskim Kazimierzu.
238. TANIEC, radość, muzyka, śpiew : Szalom na Szerokiej // Dziennik Polski. - 2007, nr 151s, s. 10
Fotoreportaż z imprezy wieńczącej Festiwal Kultury Żydowskiej.
239. TARGOŃ , Joanna: Festiwal Kultury Żydowskiej // Gazeta Wyborcza dodatek Co Jest Grane. - 2007. – 144
240. TARGOŃ, Joanna: Montik na warsztatach / Małgorzata I. Niemczyńska // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 150
Warsztaty tańca, wycinanki, kuchni żydowskiej, językowe towarzyszące 17. Festiwalowi Kultury Żydowskiej.
241. TARGOŃ, Joanna: Szeroka i dwa cmentarze // Gazeta Wyborcza-Kraków.- 2007, nr 152
17. Festiwal Kultury Żydowskiej.
242. WIATRAK, Mariusz: Galicyjskie klimaty // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 151
Koncerty towarzyszące 17. Festiwalowi Kultury Żydowskiej.
243. WYSTAWY: pamięć, metafora, dokument // Dziennik Polski. – 2007, nr 146
Wystawy towarzyszące 17. Festiwalowi Kultury Żydowskiej.

5.2. SZTUKI PLASTYCZNE

244. BOŃCZA-SZABŁOWSKI, Jan: Mela Muter : film dokumentalny z cyklu „Strefa sztuki” // Rzeczpospolita dodatek Tele Rzeczpospolita. – 2007, nr 162
Mela Muter (1876-1967), malarka.
245. CZEKANOWSKA, Monika: Chrystus nauczający w Kafarnaum Maurycego Gottlieba – ikonografia żydowska czy chrześcijańska? // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 157-170
246. MIĘDZY dwoma kulturami, czyli jak powstał „Album Żydowski” : rozmowa z Wisną Lipszyc / rozm. Piotr Piluk // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17(431-433), s. 20-27
Wisna Lipszyc (ur. 1926), malarka.

247. MOLIK, Andrzej: Cudni bliźniacy w Kazimierzu // Kurier Lubelski. – 2007, nr 163
Wystawa w Muzeum Nadwiślańskim „Pośród braci... Efraim i Menasze Seidenbeutelowie 1902-1945 – obrazy”.
248. RYMKIEWICZ, Paulina: Sztuka w synagodze // Art&Business.- 2008, nr 9, s. 42-45
Wystawa prac artystów żydowskich związanych z Krakowem w latach 1873-1939 w Starej Synagodze.
249. STOLARSKA, Małgorzata: Pomiędzy sztuką a ideologią : ikonografia syjonistyczna na podstawie ilustracji Efraima Mojżesza Liliena do księgi Juda (1900) // Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul. – Warszawa, 2008, s. 143-156
Dot. ilustracji do zbioru poezji Börriessa von Münchhausena.
250. STYRNA, Natasza: Artyści żydowscy w Krakowie 1873-1939 = Jewish artists in Kraków 1873-1939 : katalog wystawy. – Kraków : Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, 2008. – 245 s.
251. SZWARCMAN-CZARNOTA, Bella: wspólne bogactwo // Midrasz. – 2008, nr 7-8(135-136), s. 8
„Artyści żydowscy w Krakowie 1873-1939”, wystawa prezentowana w Krakowie w Starej Synagodze.

5.3. MUZYKA

252. BRÓZDA, Jolanta: Tzadik dla pamięci // Gazeta Wyborcza-Poznań. – 2007, nr 179
Tzadik Poznań Festiwal.
253. HANDZLIK, Tomasz: Klezmerski tygiel muzyki // Gazeta Wyborcza-Kraków. – 2007, nr 143
Koncerty w ramach 17. Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie.
254. JANAS, Tomasz: Fascynujący Zakarya! // Gazeta Wyborcza-Poznań. – 2007, nr 180
Tzadik Poznań Festiwal.
255. JANAS, Tomasz: Poznań Tzadik Festiwal w synagodze przy Wronieckiej // Gazeta Wyborcza-Poznań. – 2007, nr 152

256. JANKOWSKI, Tomasz: Archeologia żydowskich nagrań fonograficznych w Europie Wschodniej // *Midrasz*. – 2008, nr 7-8(135-136), s. 48-50
Żydowski rynek muzyczny okresu międzywojennego.
257. JAZZMANI w synagodze // *Dziennik Polska Europa Świat* dodatek Kultura. – 2007, nr 180, s. 58-59
Tzadik Poznań Festiwal.
258. JOHN Zorn & Masada + Uri Caine! // *Gazeta Wyborcza-Poznań*. – 2007, nr 180
Tzadik Poznań Festiwal.
259. JÓZEF CZUK, Grzegorz: Hava nigun w Kazimierzu // *Gazeta Wyborcza-Lublin*. – 2007, nr 164
Koncert na zakończenie 2. Festiwalu Kultury i Tradycji Klezmerskiej w Kazimierzu Dolnym.
260. JÓZEF CZUK, Grzegorz: Mozaika muzyki // *Gazeta Wyborcza-Lublin* dodatek Co Jest Grane. – 2007, nr 156, s. 12
2. Festiwal Muzyki i Tradycji Klezmerskiej w Kazimierzu Dolnym.
261. JÓZEF CZUK, Grzegorz: Muzyka dla radości i zadumy // *Gazeta Wyborcza-Lublin*. – 2007, nr 159
2. Festiwal Muzyki i Tradycji Klezmerskiej w Kazimierzu Dolnym.
262. KLEZMERSKIE korzenie i niepokorne dusze / rozm. Magda Huzarska-Szumiec // *Gazeta Krakowska*. – 2007, nr 145, s. 9
Rozmowa z Tomaszem Latą i Jerzym Bawołem z zespołu Kroke.
263. KLEZMERZY w synagodze // *Gazeta Wyborcza-Białystok*. – 2007, nr 156
Koncerty w Sejnach.
264. MINAŁTO, Michał: Izraelska Edith Piaf w Warszawie : recital Chawy Alberstein // *Słowo Żydowskie*. – 2008, nr 15-17(431-433), s. 16-17
Wokalistka, urodzona w Szczecinie, wystąpi w ramach festiwalu „Warszawa Singera”.
265. MOLIK, Andrzej: dziś muzycy zagraniczni // *Kurier Lubelski*. – 2007, nr 159
II Festiwal Muzyki i Tradycji Klezmerskiej w Kazimierzu.
266. OBREBOWSKA-PIASECKA, Ewa: Poznańska synagoga pełna muzyki i paradoksów // *Dziennik Polska Europa Świat*. – 2007, nr 188
Koncert Johna Zorna w ramach Tzadik Poznań Festiwal.

267. SKOLIMOWSKI, Jacek: Światowy jazz przy szabasowych świecach // Dziennik Polska Europa Świat. – 2007, nr 185
Tzadik Festiwal w Poznaniu.
268. SZYMCZYK, Jacek: Muzyczne gwiazdy pod rozgwieżdżonym niebem // Dziennik Wschodni. - 2007, nr 162
Festiwal Muzyki i Tradycji Klezmerskiej.
269. WACHOWIAK, Katarzyna: Lato w Białym Bocianie // Słowo Polskie Gazeta Wrocławska.- 2007, nr 146
Koncerty w synagodze Pod Białym Bocianem we Wrocławiu.

5.4. TEATR

270. ODNOWA teatru żydowskiego : rozmowa z Mieczysławem Abramowiczem / rozm. Jakub Knera // Gazeta Wyborcza-Trójmiasto. – 2007, nr 170
Historia teatru żydowskiego na Wybrzeżu.
271. ZIELIŃSKI, Konrad: Uderzenie w serca miast : Public Movement w Łodzi // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17(431-433), s. 12-13
Grupa teatralna Public Movement w Łodzi podczas Festiwalu Dialogu Czterech Kultur.

5.5. FILM

272. ALEKSANDROWSKA, Iwona: W trosce o autentyzm / Tele Tydzień. – 2007, nr 30
Polsko-izraelski film w reż. Uri Barbasha „Wiosna 1941”.
273. DAJBOR, Rafał: Role filmowe Gołdy Tencer : między teatrem i kinem // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17(431-433), s. 18-19
274. DOKUMENTOWAĆ i złożyć hołd : z Arturem Braunerem rozmawia Anna Zielińska // Kino. – 2007, nr 7/8
A. Brauner, urodzony w Łodzi niemiecki producent, był gościem honorowym IV Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Żydowskie Motywy.
275. DRAŻEK, Katarzyna: Joseph Fiennes przyjedzie do Sanoka : w miejscowym skansenie będzie kręcony polsko-izraelski film „Wiosna 1941” // Super Nowości. – 2007, nr 133

276. FILM o artyście // Dziennik Zachodni. – 20087, nr 172
Film dokumentalny o urodzonym w Sosnowcu artyście plastyku Jakubie Zimie.
277. GEFILTE film : wątki żydowskie w kinie / pod red. Joanny Preizner. –
Kraków : Wydaw. Szolem alejchem, 2008. - 304 s.
278. LENARCIŃSKI, Michał: Kiedy wiosna zaczyna się latem // Dziennik Łódzki.
– 2007, nr 149
„Wiosna 1941”, film w koprodukcji polsko-izraelskiej, na podstawie prozy Idy Fink.
279. LOSY Epsteinów : powstaje film o znanej żydowskiej rodzinie z Zamościa
// Tygodnik Zamojski. – 2007, nr 27
Film dokumentalny przedstawiający dzieje rodziny Epsteinów w latach 1910-1940.
280. OLEKSIEWICZ, Maria: jedność w różnorodności // Kino.- 2007, nr 7/8
IV Międzynarodowy Festiwal Filmowy Żydowskie Motywy.
281. SOBIELA, Artur: Zdjęcia na dawnym cmentarzu żydowskim i listy
architekta : ekipa z Izraela kręci w Olsztynie film o Erichu Mendelssohnie //
Gazeta olsztyńska. – 2007, nr 139
„Letters of an architect”, dokument o życiu E. Mendelssohna.
282. SZLACHETKA, Małgorzata: Zagrali bohaterów z opowieści Singera :
gimnazjaliści z Ulanowa nakręcili film na podstawie opowiadania noblisty I.B.
Singera // Gazeta Wyborcza-Lublin. - 2007, nr 143
283. „WEHIKUŁ czasu” w kolbuszowskim muzeum // Super Nowości. – 2007, nr
133
*W Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej odnaleziono film rejestrujący życie
codzienne miasta w roku 1929.*
284. WIEWIÓRSKI, Jakub: „Wiosna 1941” od dziś w Łodzi // Gazeta Wyborcza-
Łódź. – 2007, nr 158
Polsko-izraelski film w reżyserii Uri Barbasha.
285. WIĘŹNIOWIE i ich oprawcy : rozmowa z Beatą Siwek-Ciupak, autorką
scenariusza filmu dokumentalnego Majdanek – obóz koncentracyjny w Lublinie” /
rozm. Konrad Wojnowski / Dziennik Wschodni. - 2007, nr 169

6. BIOGRAFIE

286. BALCEWICZ, Jacek: Helena z Kazimierza // Kraków. – 2007, nr 6/7
Helena Rubinstein (1872-1965), twórczyni światowego imperium kosmetycznego.
287. BORKOWSKI, Maciej: Rabin z Murowanej Gośliny : Adolf Wiener (1812-1895) // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 99-102
288. BURZYŃSKA-KELLER, Małgorzata: Wiera Gran – niedokończona rozmowa // Almanach Żydowski. – 2008-2009, s. 104-115
Wiera Gran (1916-2007), aktorka pomawiana o współpracę z Gestapo.
289. DROHOBYCZANIN : z Alfredem Schreyerem rozmawia Agnieszka Sabor // Tygodnik Powszechny. - 2007, nr 28
Alfred Schreyer (ur. 1922), skrzypek, śpiewak, działacz społeczny.
290. GRZEGORCZYK, Jan: Nieszczęście nad nieszczęściami // W Drodze. - 2008, [nr] 1, s. 30-43
Wywiad z pisarzem Aleksandrem Rozenfeldem.
291. HUZARSKA-SZUMIEC, Magda: Pociągi odjechały w przeciwną stronę // Gazeta Krakowska. – 2007, nr 151, s. 10
Miriam Akavia (ur. 1927), pisarka.
292. JAKIMOWICZ, Marcin: Pani filozof przekreśliła siebie // Gość Niedzielny. – 2007, nr 31
65. rocznica śmierci Edyty Stein.
293. KATZ, Janina: Mój przyjaciel Goślicki // Znak. – 2007, nr 6, s. 92-94
Janusz Goślicki (1937-2006), tłumacz.
294. KEJLIN-MITELMAN, Irena: Bruno Schulz na Dolnym Śląsku // Konwersatorium Joseph von Eichendorff Zeszyty Edukacji Kulturalnej. – 2008, nr 60, s. 115-119
295. KITOWSKA-ŁYSIAK, Małgorzata: Schulzowskie marginalia .- Lublin : Wydawnictwo KUL, 2007. – 183 s.
Bruno Schulz (1892-1942) – twórczość.
296. KWIATKOWSKI, Waldemar: Ester Lederman // Nowy Kurier Chmielnicki. – 2008, nr 7(101), 18 – 20
Ester Lederman (ur. 1924), była mieszkanka Chmielnika.

297. KWIATKOWSKI, Waldemar: Irwin Wygodny // Nowy Kurier Chmielnicki. – 2008, nr 7(101), 16 – 18
Irwin Wygodny (ur. 1919), urodzony w Śladowie Małym, podchmielnickiej wiosce.
298. KWIETNIEWSKI, Mariusz: Szmul Mordechaj Zygielbojm (1895-1943) Cz. 2 // Super Tydzień Chełmski. – 2007, nr 26
299. LUSTIGER, Arno: „Rzeczywistość to cień słowa” // Konwersatorium Joseph von Eichendorff Zeszyty Edukacji Kulturalnej. – 2008, nr 60, s. 69-79
Bruno Schulz (1892-1942), prozaik, malarz, grafik – biografia i twórczość.
300. RADZIWON, Marek: Gdzie twoje miejsce, poeto // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 151
Nieznany dotychczas list Juliana Tuwima, pisany z Ameryki tuż po wojnie do Józefa Grüssa.
301. RAKOWSKA, Katarzyna: Pasja do kobiet i literatury. – Rec.: Isaac Bashevis Singer / Florence Noiville . – Warszawa, 2007 // Gazeta Wyborcza-Łódź.- 2007, nr 162
302. ROZDWOJONA : z Aloną Frankel, ilustratorką książek i pisarką rozmawia Katarzyna Bielas // Gazeta Wyborcza dodatek Wysokie Obcasy. – 2009, nr 145, s. 10-17
Alona Frankel (ur. 1937), urodzona w Krakowie, ocalona z Zagłady.
303. SCHULZ-PODSTOLSKA, Ella: Mój wujek Bruno Schulz // Konwersatorium Joseph von Eichendorff Zeszyty Edukacji Kulturalnej. – 2008, nr 60, s. 109-111
304. SMOLEŃSKI, Paweł: Moje miejsce między trupami : [...] opowieść o Kaziku Ratajzerze // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 163, s. 22-23
Symcha Rotem (Kazik Ratajzer), ocalały z Zagłady, bojownik ŻOB.
305. SOBELMAN, Michał: Pamięci Bronisława Geremka : tragiczny wypadek // Słowo Żydowskie. – 2008, nr13-14(429-430), s. 5
Bronisław Geremek (1932-2008).
306. STAWIARSKA, Agnieszka: Odkłamać Trzebińskiego // Gazeta Wyborcza. – 2007, nr 198
Andrzej Trzebiński (1922-1943), poeta, dramaturg, publicysta, zafascynowany ideą totalitaryzmu, nacjonalizmu, kultu siły i jednocześnie obojętny na zagładę Żydów.

307. STRAŻNIK pamięci Brunona Schulza : rozmowa z Alfredem Schreyerem / rozm. Grzegorz Józefczuk // *Gazeta Wyborcza*. – 2007, nr 162
A. Schreyer jest ostatnim żyjącym w Drohobyczu żydowskim uczniem pisarza.
308. SUBOTIĆ, Małgorzata: Rachunek za politykę // *Rzeczpospolita*. – 2007, nr 139
Paweł Śpiewak, socjolog, historyk jako polityk.
309. SULISZ, Waldemar: Taki grajek jestem... // *Dziennik Wschodni*. – 2007, nr 162, s. 9
Alfred Schreyer (ur. 1922), muzyk, ostatni żyjący uczeń Bruno Schulza.
310. SZOSTAK, Violetta: Robotnica Helena Rubinstein // *Gazeta Wyborcza* dodatek Wysokie Obcasy. – 2007, nr 175, s. 10-16
311. SZTYMA, Tamara: Urodzony w Turku : Śladami Henryka Henocha Glicensteina // *Miasteczko Poznań*. – 2008, nr 1(5), s. 10-18
Henryk Henocho Glicenstein (1870-1942), rzeźbiarz, grafik.
312. SZTYMA-KNASIECKA, Tamara: Henryk (Henocho, Enrico) Glicenstein // *Almanach Żydowski*. – 2008-2009, s. 98-103
Henryk Henocho Glicenstein (1870-1942), rzeźbiarz, grafik.
313. SLIWONÓW, Władysław: Dzieci Jakuba : 12 wybranych z Narodu Wybranego. – Będzin : Drukarnia Magic, 2008. – 79 s.
Biogramy będzińskich Żydów – słownik.
314. WIERZBICKI, Zbigniew T.: Śmierć wybitnego Polaka i „polskie piekielko” // *Bunt młodych duchem*. – 2008, nr 4(44), s. 2, 4
Bronisław Geremek (zm. 2008).
315. WILCZAK, Sylwia: Rabin Akiva Eger patronem ulicy Stawnej? // *Gazeta Wyborcza*. – 2007, nr 152
Akiba Eger (1761-1837), rabin Poznania.
316. WILLMA, Adam: Duszenie mamuta // *Gazeta Pomorska*. – 2007, nr 156
Maciej Giertych (ur. 1936), polityk, członek Parlamentu Europejskiego, autor niechlubnej broszury o wymowie antysemickiej.
317. WOKÓŁ mnie same cuda : dzieje życia Dawida Mitznera opowiedziane Konstantemu Gebertowi. – Kraków ; Budapeszt : Austeria, 2008. – 184 s.
Dawid Mitzner, urodzony w Warszawie, biznesmen, filantrop.

318. ŻYDOWSKI skrzypek // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 112-113
Henryk Wieniawski (1835-1880), wirtuoz skrzypiec.

7. RELIGIA

319. DEKIERT, Dariusz: Elementy magiczne w modlitwach za chorych i zmarłych // *Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul.* – Warszawa, 2008, s. 67-82
320. JONES, Michael E.: Gwiazda i krzyż / przekł. Jerzy Morka.- Sadków : Wydawnictwo „Wektory”, 2007. – 450 s.
Judaizm a chrześcijaństwo.
321. POLSKI judaizm postępowy : o spuściznie warszawskich rabinów Markusa Jastrowa i Izaaka Cyklowa rozmawiają Jan Doktor, Michał Galas, Piotr Paziński i Paweł Śpiewak // *Midrasz.* – 2008, nr7-8(135-136), s. 58-63
322. TERLIKOWSKI, Tomasz P.: Religie a bioetyka // *Rzeczpospolita.*- 2007, nr 175
M.in. judaizm a klonowanie, aborcja, eutanazja.
323. WAWRZYŃSKA-FURMAN, Luiza Arabella: Czy Kościół rzymskokatolicki naucza pogardy wobec Żydów? – judaizm we współczesnej refleksji teologicznej // *Różni razem : młodzi polscy naukowcy o Żydach / red. nauk. Jolanta Żyndul.* – Warszawa, 2008, s. 99-111

7.1. PIELGRZYMKI CHASYDÓW DO POLSKI

324. CYŁO, Adam: Na grobie Elimelecha : Leżajsk – miejsce pielgrzymek tysięcy chasydów // *Super Nowości.* – 2007, nr 123
325. GŁADYŚ, Beata: Rozwój chasydzkiego ośrodka pielgrzymkowego w Leżajsku // *Peregrinus Cracoviensis.* – 2006, z. 17, s. 187-196
326. MACIĄGOWSKI, Marek: Cadyk przyciąga pielgrzymów // *Echo Dnia.* – 2007, nr 145
Chasydzi przy grobie cadyka Mordechaja Motele Twerskiego pochowanego na cmentarzu w Kielcach.

7.2. DIALOG CHRZEŚCIJAŃSKO-ŻYDOWSKI

327. IGNATOWSKI, Grzegorz: Religijny, polityczny i kulturowy wymiar wizyty Jana Pawła II w Instytucie Pamięci Yad Vashem // Studia i Dokumenty Ekumeniczne. - 2007, nr 1/2 , s. 152-159
328. MÜLLER, Maciej: Z nich jest Chrystus : internetowa książka o dialogu papieża z Żydami // Tygodnik Powszechny. – 2007, nr 31
„Papież wobec kwestii żydowskiej” . Grzegorz Ignatowski.

7.3. ŚWIĘTA I OBYCZAJE ŻYDOWSKIE

329. ACHREMOWICZ, Bohdan: Rola pokarmów w różnych religiach // Zdrowa Żywność – Zdrowy Styl Życia. – 2007, nr 3, s. 4-6
330. UDZYŃSKA, Natalia: Aby cieszyć się Jahwe // Przewodnik Katolicki.- 2007, nr 27, s. 24-28 B
Historia chasydyzmu.
331. BUDZYŃSKA, Natalia: Mądrość chasydów // Przewodnik Katolicki. – 2007, nr 27
332. PIOSENKI na Szabat i święta / [wybór] Julia Makosz, Urszula Makosz, Paweł Pierzchała.- Kraków : Wydaw. Szolem alejchem, 2008. – 180
Teksty i nuty.
333. SERDATSKA, Jenta: Rosz haSzana // Almanach Żydowski. – 2008-2009, s. 116-122

8. CMENTARZE, SYNAGOGI

334. DAŃKO, Ireneusz: Na ratunek dąbrowskiej bożnicy // Gazeta Wyborcza-Kraków. - 2007, nr 197
Synagoga w Dąbrowie Tarnowskiej.
335. DOMAGAŁA, Małgorzata: Historia synagogi Maharszala // Gazeta Wyborcza-Lublin. – 2007, nr 173
Dot. zburzonej podczas wojny synagogi w Lublinie.
336. GORZKOWSKI, Roman: Cmentarz żydowski w Złotoryi // Echo Złotoryi. – 2008, nr 7(32), s. 14-15

337. HUDYKA, Anna: Zapomniany fragment historii miasteczka // Słowo Żydowskie. – 2008, nr13-14(429-430), s. 26-28
Synagoga w Dąbrowie Tarnowskiej (woj. małopolskie).
338. JANOWSKI, Artur: Zapomniany grób Maxa Friedlaendera // Nowa Trybuna Opolska. - 2007, nr 146
Grobowiec rodziny Friedlaenderów z Opola.
339. KIRMIEL, Andrzej: Żydzi na Środkowym Nadodrzu // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 34-37
Cmentarze żydowskie na terenie dzisiejszego woj. lubuskiego.
340. KUPISZ, Włodzimierz: Synagoga przy Rewolucji // Dziennik Łódzki. – 2007, nr 168
Synagoga Wolfa Reichera z 1902 roku przy obecnej ulicy Rewolucji 1905 r. w Łodzi.
341. MICHONŃ, Jacek: A w Pińczowie dnieje // Tygodnik Angora. - 2007, nr 28, s. 30-31
M.in. synagoga w Pińczowie.
342. MŁYŃCZAK, Agnieszka: Złotoryjskie macewy // Echo Złotoryi. – 2008, nr 7(32), s. 13
343. NIEMIEC, Dariusz: Najstarsze krakowskie synagogi // Alma Mater. – 2008, nr 99, s. 31-40
344. NOWE życie synagogi // Gazeta Krakowska. – 2007, nr 139
Synagoga przy ulicy Wiejskiej w Wieliczce.
345. OD Żaby do Tykocińskiej // Gazeta Wyborcza-Stołeczna. – 2007, nr 143
M.in. cmentarz żydowski przy ul. Św. Wincentego w Warszawie.
346. PAKUŁA, Zbigniew: To nie sen // Miasteczko Poznań. – 2008, nr 1(5), s. 8-9
Otwarcie symbolicznego cmentarza przy ulicy Głogowskiej w Poznaniu, gdzie znajduje się grób rabina Akiby Egera.
347. PILUK, Piotr: Dwie synagogi na skraju starówki // Słowo Żydowskie. – 2008, nr13-14(429-430), s. 24-25
Miała i Wielka Synagoga w Piotrkowie Trybunalskim.

348. PODOLSKA, Joanna: Zabytkowa nekropolia żydowska na Bałutach // Gazeta Wyborcza-Łódź. – 2007, nr 177
349. SULISZ, Waldemar: Duch synagogi // Dziennik Wschodni. – 2007, nr 141
Próba wirtualnego odtworzenia XVI-wiecznej synagogi Maharszala w Lublinie.
350. WASZKIEWICZ, Anna: Świątynia z kulturą za pan brat // Słowo Polskie Gazeta Wrocławska. – 2007, nr 174
Synagoga Pod Białym Bocianem we Wrocławiu.
351. WILCZAK, Sylwia: Architekci pracują nad projektem przebudowy synagogi przy ul. Wronieckiej : centrum judaizmu i dialogu zamiast pływalni miejskiej // Gazeta Wyborcza Poznań. – 2007, nr 54
Synagoga w Poznaniu.
352. WILCZAK, Sylwia: Przy Głogowskiej spoczywa rabin Akiva Eger // Gazeta Wyborcza-Poznań. – 2007, nr 142
Budowa symbolicznego cmentarza przy ulicy Głogowskiej w Poznaniu, gdzie znajduje się grób poznańskiego rabina Akiby Egera.
353. ŻMIJEWSKA, Monika: Podlasie w bazie kirkutów // Gazeta Wyborcza-Białystok. - 2007, nr 181
Internetowa baza prowadzona przez Fundację Dziedzictwa Żydowskiego.

8.1. INNE ZABYTKI KULTURY MATERIALNEJ

354. AGACIAK, Anna: Na razie jest tylko mapa // Gazeta Krakowska. - 2007, nr 163
Szlak Pamięci Zagłady Żydów Krakowskich.
355. CZERWONA gwiazda im nie przeszkadza : kombatanci chcą wspólnego pomnika Polaków, Żydów i Rosjan // Dziennik Łódzki. – 2007, nr 168
Pomnik upamiętniający ofiary obozów pracy przymusowej pod Łowiczem.
356. YŁĄG, Bartosz: Okruchy wspomnień // Puls Biznesu. - 2007, nr 125, s. 22-23
Ślady kultury żydowskiej w Polsce.
357. LESZCZYŃSKI, Robert: Bunkier przy Miłej nie jest zabytkiem : planowane przedsięwzięcia budowlane // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 15-17 (431-433), s. 6
Kopiec Anielewicza czy ulicy Miłej w Warszawie.

358. PODOLSKA, Joanna: Manufaktura w dawnych fabrykach Poznańskiego // Gazeta Wyborcza-Lublin. – 2007, nr 174
Dawna fabryka Izraela Poznańskiego w Łodzi.
359. PODOLSKA, Joanna: Mezuzo z ulicy Dolnej : poszukiwanie starych zdjęć i pamiątek o łódzkich Żydach // Gazeta Wyborcza-Łódź. – 2007, nr 162
360. PODOLSKA, Joanna: Pałac Izraela Poznańskiego przy ul. Ogrodowej // Gazeta Wyborcza-Łódź. – 2007, nr 172
W Łodzi.
361. PODOLSKA, Joanna: Szlakiem willi i pałaców łódzkich fabrykantów // Gazeta Wyborcza-Łódź. – 2007, nr 178
362. PODOLSKA, Joanna: Wygrał Księży Młyn // Gazeta Wyborcza-Łódź. – 2007, nr 157
Najatrakcyjniejsze zabytki Łodzi, w tym miejsca związane z historią i kulturą Żydów.
363. POMNIK pacjentów // Gazeta Krakowska.- 2007, nr 153
Pomnik upamiętniający żydowskich pacjentów Krajowego Zakładu dla Umysłowo i Nerwowo Chorych w Kobierzynie.
364. WARCHALA, Magdalena: Nie będzie izby Szpilmana // Gazeta Wyborcza-Katowice. – 2007, nr 172
Izba Pamięci w sosnowieckim mieszkaniu Władysława Szpilmana.
365. WIDZIANE Z Miodowej : dziwna ulica // Słowo Żydowskie. – 2008, nr 18-19(434-435), s. 28-29
Ulica Miodowa na krakowskim Kazimierzu.

9. MEDYCINA

366. ANDRZEJEWSKI, Zenon: Szpital żydowski w Przemyślu (1595-1944) // Rocznik Przemyski. - 2007, z. 4, s. 205-211

10. POMOC SPOŁECZNA

367. ŁAPOT, Mirosław: Działalność Towarzystwa Przyjaciół Dzieci im. dra Adolfa Liliena we Lwowie w okresie międzywojennym // Prace Naukowe

Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. *Pedagogika*. – 2006, T. 15, s. 187-194

368. SZCZYGIĘŁ, Mirosława: Formy opieki nad sierotami żydowskimi w Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918-1939 : (wybrane przykłady i aspekty) // *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pedagogika*. – 2006, T. 15, s. 173-185

11. OŚWIATA

369. KACZYŃSKA, Agnieszka: Działalność Prywatnego Koedukacyjnego Gimnazjum Humanistycznego Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Średniej w Przemyślu (1929-1938) // *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pedagogika*. – 2006, T. 15, s. 195-202
370. RĘDZIŃSKI, Kazimierz: Żydowskie szkolnictwo zawodowe w Małopolsce (1918-1939) // *Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pedagogika*. – 2006, T. 15, s. 159-172
371. WASITA, Ryszard: Przepis na dobrą szkołę. – Rec.: Kronika Szkolna uczennic żydowskich z lat 1933-1939 Miejskiej Szkoły Powszechnej nr 15 im Klementyny Tańskiej-Hoffmanowej przy ul. Miodowej w Krakowie. – Kraków, 2006 // *Nowe Książki*. – 2007, nr 8

12. SPORT

372. SOBELMAN, Michał: Nowa święta wojna : Wisła Kraków – Beitar Jerozolima // *Słowo Żydowskie*. – 2008, nr 13-14(429-430), s 10-12
Mecz piłkarski w ramach eliminacji do Ligi Mistrzów.